ತದ್ಧಿತಾಂತಗಳು

ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಶಬ್ಧಗಳು.

ತದ್ಧಿತಾಂತಗಳ ವಿಧಗಳು

1) ತದ್ಧಿತಾಂತನಾಮ
2) ತದ್ಧಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ
3) ತದ್ಧಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯ

1) ತದ್ಧಿತಾಂತನಾಮ :–

ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಇಗ,ಅಡಿಗ,ಕಾರ,ಕೋರ,ಗಾರ,ವಂತ,ವಾಳ,ವಳ,ಅಳಿ,ಗುಳಿ,ಅರ, ಅನೆಯ –ಮೊದಲಾದ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಶಬ್ಧಗಳನ್ನು ತದ್ಧಿತಾಂತನಾಮ ಎನ್ನುವರು

ಪುಲ್ಲಿಂಗ			ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ
• ಬಳೆಗಾರ	• ಲೆಕ್ಕಿಗ	• ಓಲೆಕಾರ	• ಬಳೆಗಾರ್ತಿ
• ಕೋಲುಕಾರ	• ಸಾಲಗಾರ	• ಹಾವಾಡಿಗ	• ಕೋಲುಕಾರ್ತಿ
• ಕನ್ನಡಿಗ	• ಗುಣವಂತ	• ಲಂಚಕೋರ	• ಕನ್ನಡತಿ
• ಸಿರಿವಂತ	• ಬುದ್ಧಿವಂತ	• ಹೂವಾಡಿಗ	• ಸಿರಿವಂತೆ
• ಒಕ್ಕಲಿಗ	• ಮಡಿವಾಳ	• ಕುಂಬಾರ	• ಒಕ್ಕಲಗಿತ್ತಿ
• ಮಾಲೆಗಾರ	• ವಾಚಾಳಿ	• ಸಾಲಗಾರ	• ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿ
• ಬೇಟೆಗಾರ	• ಲಂಚಗುಳಿ	•	•

2) ತದ್ಧಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ

ನಾಮಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಭಾವಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ – ತನ,ಇಕೆ,ಪು,ಮೆ, ಮೊದಲಾದ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಶಬ್ಧಗಳನ್ನು ತದ್ಧಿತಾಂತಭಾವನಾಮ ಎನ್ನುವರು

ತದ್ಧಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ	
• ಜಾಣತನ	• ಜಾಣ್ಮೆ
• ಚೆಲುವಿಕೆ	• ಹಿರಿಮೆ
• ಕಪ್ಪು	• ದೊಡ್ಡತನ
• ಪೆರ್ಮೆ	• ಬಡತನ
• ಸಿರಿತನ	•

3) ತದ್ಧಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯ

ನಾಮಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಅಂತೆ, ವೋಲ್, ವೋಲು, ತನಕ, ವರೆಗೆ, ಇಂತ, ಆಗಿ, ಓಸುಗ, ಮುಂತಾದ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ತದ್ಧಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ತದ್ಧಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯ	
• ಚಂದ್ರನಂತೆ	• ಅವನಂತೆ
• ಚಂದ್ರನವೂಲ್	• ಅವನವೊಲ್
• ನನ್ನವೊಲು	• ಅವಳವೊಲು
• ಮನೆಯವೋಲು	• ಇದರವೋಲ್
• ಕರಡಿವೋಲ್	• ನದಿಯವೋಲ್

• ಮನೆಯತನಕ	• ಹಿಮಾಲಯದತನಕ
• ಶಾಲೆಯವರೆಗೆ	• ಪಟ್ಟಣದವರೆಗೆ
• ಇವಳಮಟ್ಟಿಗೆ	• ಸುಂದರನಮಟ್ಟಿಗೆ
• ನನಗೋಸ್ಕರ	• ಬೆಕ್ಕಿಗೋಸ್ಕರ
• ರಾಧೆಗಿಂತ	• ಅದಕ್ಕಿಂತ
• ನಿನಗಾಗಿ	• ಇದಕ್ಕಾಗಿ
• ಮದುವೆಗೋಸುಗ	• ಕಾಗೆಗೋಸುಗ

ಕೃದಂತಗಳು

ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಕೃದಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಧಾತು : ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲರೂಪ ಧಾತು

ಉದಾ: ಓಡು , ತಿನ್ನು , ಬರೆ

ಕೃದಂತಗಳ ವಿಧಗಳು

1) ಕೃದಂತನಾಮ
2) ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮ
3) ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ

1) ಕೃದಂತನಾಮ :-

ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತೃ ಮೊದಲಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬ ಕೃತ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಪದಗಳನ್ನು' ಕೃದಂತನಾಮಗಳು ' ಎನ್ನುವರು. ಧಾತುವಿಗೂ ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ

ಉದಾ: ಓಡು+ವ+ಅ= ಓಡವ

ಓಡು+ದ+ಅ=ಓಡಿದ

ಓಡ+ಅದ+ಅ=ಓಡದ

ವರ್ತಮಾನ ಕೃದಂತ	ಭೂತ ಕೃದಂತ	ನಿಷೇಧ ಕೃದಂತ
' ವ ' ' ಉವ '	' ದ '	' ಅದ '
• ಓಡುವ	• ಓಡಿದ	• ಓಡದ
• ಬಾಳುವ	• ಬಾಳಿದ	• ಬಾಳದ
• ಬರೆಯುವ	• ಬರೆದ	• ಬರೆಯದ
• ತಿನ್ನುವ	• ತಿಂದ	• ತಿನ್ನದ
• ನಡೆಯುವ	• ನಡೆದ	• ನಡೆಯದ

2) ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮ :-

ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಕೆ,ಇಗೆ,ಗೆ,ತ,ಟ,ಇತ,ಅವು,ವು,ಕೆ,ತೆ,ಪು,ವಳಿಕೆ,ವಣಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮಗಾಗುತ್ತವೆ.

• ಓಟ	• ನೋಟ
• ಬಾಳುವಿಕೆ	• ಬರೆಯುವಿಕೆ
• ಅಂಜಿಕೆ	• ನಂಬಿಕೆ
• ಉಡುಗೆ	• ತೊಡುಗೆ

• ನಗುವುದು	• ತಿನ್ನುವುದು
• ನೆನಪು	• ಮೆರವಣಿಗೆ
• ಹೊಲಿಗೆ	• ನೋವು
• ಮಾಟ	• ತಿನ್ನುವಿಕೆ
• ನಡೆತ	• ಒಪ್ಪಿತ

3) ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ:–

ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತ, ಅದೆ, ದರೆ, ಅಲು, ಅಲಿಕೆ, ಅ, ಇ, ದು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಕೃದಂತಾವ್ಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

• ಮಾಡುತ್ತ	• ತಿನ್ನುತ್ತ
• ಮಾಡದೆ	• ಬರದೆ
• ಮಾಡಲು	• ನೋಡಲು
• ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ	• ಕೇಳಿ
• ಮಾಡ	• ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ
• ಮಾಡಿ	• ನೋಡ
• ಬರೆದು	• ಮಾಡುತ
• ತಿಂದು	• ನಡೆಯುತ್ತ
• ನೋಡುತ್ತ	• ಓಡಿ